FINANCIËLE GOVERNANCE INTEGRALE AANPAKKEN

Bijlagen

Inhoud

Bijlagen

1. Wie is wie en wat is wat in de integrale aanpakken
2. Uitgangspunten financiële governance
3. Nadere Uitwerking rollen & verantwoordelijkheden - **externe governance**
4. Nadere Uitwerking rollen & verantwoordelijkheden - **interne governance** - bestuurlijk
    - Coördinerend wethouder
    - Stadsdeelvoorzitter
    - Coördinerend wethouder vs vakwethouder
5. Nadere uitwerking rollen & verantwoordelijkheden – **interne governance** – ambtelijk
    - Stedelijk directeur
    - Stadsdeeldirecteur
    - Gemeentelijk opdrachtgever
    - Budgethouder
    - F&I en DMC
6. Nadere uitwerking overleggen – **interne governance** – bestuurlijk en ambtelijk

Bijlage 1

Wie is wie in de integrale aanpakken?

Hoewel de integrale aanpakken een soortgelijke structuur kennen - zeker in het geval van Zuidoost en Nieuw-West – gebruiken de aanpakken op onderdelen een verschillende terminologie. In de onderliggende slides houden we de terminologie van Zuidoost aan.

Algemeen		Voor meer informatie zie:
Alliantie	Gelijk voor Nieuw-West en Zuidoost	Bijlage 1 – pagina 16
Programmaorganisatie	Gelijk voor Nieuw-West en Zuidoost	Bijlage 1 - pagina 17
Coördinerend wethouder	Gelijk voor alle drie de aanpakken	Bijlage 2 – pagina 18-19
Stedelijk directeur	Gelijk voor alle drie de aanpakken	Bijlage 3 – pagina 20
Stadsdeeldirecteur	Gelijk voor alle drie de aanpakken	Bijlage 3 – pagina 20
Gemeentelijk Opdrachtgever	Gelijk voor Nieuw-West en Zuidoost	Bijlage 3 – pagina 20
Budgethouder	Gelijk voor alle drie de aanpakken	Bijlage 3 – pagina 21
Masterplan Zuidoost	**NPSNW**	**Aanpak Noord**
Programmadirecteur	4.1, 4	4.1, 4
Programmaregisseur		
Bestedingsplan		
Doorbraak(team)		

Bijlage 2 - Uitgangspunten voor de financiële governance

Reikwijdte van de financiële governance

- De in dit document uitgewerkte governance is van toepassing op de coalitiemiddelen die beschikbaar worden gesteld voor de integrale aanpakken. En meer in het bijzonder om de gemeentelijke inzet in de integrale aanpakken. .
- Overige gemeentelijke inzet die landt in of betrekking heeft op de drie gebieden, beschouwen we als 'reguliere inzet'. Inhoudelijke en financiële verantwoording loopt via de reguliere lijn (verantwoordelijke directies, staven, vakwethouder)
- We maken een onderscheid tussen sturen en verantwoorden op de gemeentelijke inzet in de integrale aanpakken en het sturen en verantwoorden op de middelen die (vanuit de coalitiemiddelen) beschikbaar worden gesteld voor de programmaorganisaties
- Huidige praktijk is dat Rijksmiddelen ingezet worden voor 'reguliere inzet'. Dit betekent dat de lijn hierover rapporteert en niet via de integrale aanpakken. Voorstel om dit met Rijksmiddelen vanuit het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid op dezelfde manier in te regelen (SPUK), dat wil zeggen: conform 'reguliere inzet'.

Uitgangspunten voor het ontwerp van de financiële governance

- We nemen de algemene governance van de integrale aanpakken als uitgangspunt. De inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de integrale aanpakken is gelaagd: van coördinerend wethouder, naar stedelijk directeur naar gemeentelijk opdrachtgever naar opdrachtnemer). De financiële verantwoordelijkheid wordt hieraan gespiegeld en is daarmee ook gelaagd.
- We sluiten zo veel als mogelijk aan bij bestaande (gemeentelijke) processen en procedures, bijvoorbeeld de budgethoudersregeling. Wanneer de inhoudelijke opgave hierom vraagt, stemmen we - conform de financiële governance in het overkoepelend BT - met elkaar af of we hiervan kunnen afwijken.

Concept

Bron: Referentiekader NPLV lokale governance juli 2023

Bijlage 3 - Uitwerking rollen in de externe governance (1/2)

Alliantiebestuur

Rol en verantwoordelijkheden van de alliantie

- De alliantie, het bondgenootschap van organisaties, vormt een vast onderdeel van de governance van een programma.
- Aan het hoofd van de alliantie staat een 'orgaan', het alliantiebestuur.
- In het alliantiebestuur maken de alliantiepartners afspraken met elkaar over de extra inzet die de alliantiepartners willen en kunnen doen als bijdrage aan het Masterplan/Nationaal Programma. Het alliantiebestuur bewaakt dat de gemaakte afspraken, inclusief de inzet die hiervoor nodig is, goed met elkaar samenhangen.
- Het alliantiebestuur heeft geen formele verantwoordelijkheden en kan niet beslissen over de bijdrage van afzonderlijke partners. Uiteraard kunnen alliantiepartners hierover wel met elkaar in gesprek gaan en elkaar daarin scherp houden.
- Elke partner (organisatie) gaat over de inzet vanuit de eigen kring. Ze zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de activiteiten die zij hebben toegezegd, inclusief de financiering daarvan.

Hoewel de alliantie geen formele verantwoordelijkheid heeft, speelt zij wel een belangrijke rol:

- Zij stuurt op de vaststelling van de ontwikkelingsrichting, het ambitieniveau, de inhoudelijke, financiële en governance hoofdlijnen van de integrale aanpak
- Zij stuurt op de uitwerking, bijstelling en voortgang in de uitvoering.

Bijlage 3 - Uitwerking rollen in de externe governance (2/2)

Concept

Bronnen: Referentiekader NPLV lokale governance juli 2023, ervaringen huidige werkwijze

Programmaorganisatie

Ondersteuning in de manier van werken

- De programmaorganisatie stimuleert de samenwerking tussen publieke partijen, private partijen en bewoners. De programmaorganisatie verbindt zichtbaar verschillende alliantiepartners onderling en verbindt de alliantiepartners en de community met elkaar.
- De programmaorganisatie 'schoolt' alliantiepartners in de beoogde manier van werken.
- De programmaorganisatie bewaakt dat doorbraken in samenspraak met bewoners worden gerealiseerd vanuit de uitgangspunten: faciliteren en begeleiden van eigenaarschap, community-based werken, in co-creatie ontwikkelen en interdisciplinair uitvoeren.
- De programmaorganisatie is zelf nadrukkelijk geen uitvoeringsorganisatie en voert dus zelf geen projecten uit.

Ondersteuning bij doorbraken

- De programmaorganisatie faciliteert, adviseert, signaleert, agendeert, houdt partners scherp en heeft feeling met de praktijk.
- De programmaorganisatie bewaakt de integraliteit van het programma, door te kijken naar de samenhang tussen de doorbraken.
- De programmaorganisatie is verantwoordelijk voor de monitoring.
- De programmaorganisatie maakt afspraken met samenwerkingspartners over financiering van activiteiten, voor zover het gaat om activiteiten die niet uit de huidige begroting van de partijen kunnen worden betaald.
- De programmaorganisatie zorgt voor een ordentelijk proces van besluitvorming voor de doorbraakteams en de alliantie, waaronder heldere escalatielijnen.

Overige rollen

- De programmaorganisatie onderhoudt contacten met het Rijk, in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Onderdeel hiervan is het uitwisselen van kennis en ervaring met andere stedelijke focusgebieden die onderdeel uitmaken van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.
- De programmaorganisatie bewaakt dat financiële middelen door de uitvoerende alliantiepartner(s) worden ingezet in lijn met de ambities van het Masterplan/Nationaal Programma.
- De programmaorganisaties van de integrale aanpakken wisselen op reguliere basis ervaringen uit en hebben overleg over zaken die van belang zijn voor alle drie de programmaorganisaties.

Noot

Deze beschrijving is een mogelijke invulling van de rol van de programmaorganisaties. Dit is nog niet besproken met de programmaorganisaties.

Bijlage 4 - Uitwerking rollen in de interne governance – bestuurlijk (1/2)

Coördinerend wethouder

- Is verantwoordelijk voor de totale gemeentelijke bijdrage aan de integrale aanpak, in mensen en middelen, en de voortgang daarvan.
- Dient bestedingsvoorstellen in bij het bestuurlijk team en het college.
- Legt primair verantwoording af in de raad.
- Is samen met stadsdeelbestuurder verantwoordelijk voor de onderlinge afstemming over de verantwoording.
- Is de hoeder van de integrale aanpak in het college.
- Signaleert conflicterende belangen tussen collegeprioriteiten en maakt dit bespreekbaar in het college.
- Waar nodig kan de coördinerend wethouder bestedingsvoorstellen inbrengen in het overkoepelende bestuurlijke overleg of het college.

NB:

- *De bevoegdheden van het college en de gemeenteraad hebben betrekking op de **gemeentelijke inzet** in de integrale aanpakken.*
- *In de alliantie vindt besluitvorming plaats over de **integrale aanpak**.*
- *De gemeente kan invloed uitoefenen op deze besluitvorming als partner in de alliantie.*

Stadsdeelvoorzitter

- De stadsdeelvoorzitter is hoeder van de integrale aanpak in het dagelijks bestuur.
- De stadsdeelvoorzitter legt primair verantwoording af in de stadsdeelcommissie.
- De coördinerend wethouder en stadsdeelvoorzitter zijn samen verantwoordelijk voor de onderlinge afstemming.

Bijlage 4 - Uitwerking rollen in de interne governance – bestuurlijk (2/2)

Coördinerend wethouder en vakwethouder

- Gebiedssturing vraagt om een andere manier van werken; lijnsturing is dienstbaar aan het gebied. Dit verwachten we van de gemeente, maar ook van andere alliantiepartners.
- Uitgangspunt in de samenwerking is collegiaal bestuur. Elke wethouder heeft een eigen taakgebied of portefeuille. Tegelijkertijd is het gemeentebeleid een zaak van het college als geheel. Wethouders geven elkaar geen opdrachten maar kunnen er wel samen voor zorgen dat beleidsdoelstellingen en doelstellingen voor een gebied goed op elkaar aansluiten. Hierbij is het belangrijk om elkaar goed en actief te informeren en oog te hebben voor verschillende belangen.
- De coördinerend wethouder stemt goed af met vakwethouder over de inhoudelijke kaders vanuit de relevante portefeuilles (zoals jeugd(zorg), onderwijs, woningbouw). Omgekeerd stemmen vakwethouders goed af met de coördinerend wethouder als initiatieven relevantie hebben voor een bepaald gebied.
- In sommige gevallen kan het nodig zijn om een vakwethouder vanuit haar/zijn portefeuille bij de integrale aanpak te betrekken. Bijvoorbeeld omdat het onderwerp specialistische vakkennis vereist van die wethouder.
- De uitgangspunten hierboven gelden ook voor de relatie tussen stadsdeelvoorzitter en de andere dagelijks bestuurders van een stadsdeel.
- Het voorstel is om één jaar volgens deze werkwijze te werken, dan goed te evalueren en vervolgens de werkwijze aan te scherpen of bij te stellen – evaluatie te plannen voor voorjaar 2024.

Bijlage 5 - Uitwerking rollen in de gemeentelijke governance – ambtelijk (1/3)

Coördinerend stedelijk directeur

- De stedelijk directeur is verantwoordelijk voor de totale gemeentelijke inzet voor de integrale aanpak.
- De stedelijk directeur geeft samen met de stadsdeeldirecteur opdracht en mandaat aan gemeentelijk opdrachtgevers om met hun inzet en middelen bij te dragen aan de doorbraken van de integrale aanpak.
- De stedelijk directeur is verantwoordelijk voor het creëren van de randwoorden (capaciteit, middelen en mandaat).
- Waar nodig stemt de stedelijk directeur af met lijndirecteuren over gemeentelijke inzet in de integrale aanpak.
- De stedelijk directeur is het aanspreekpunt voor escalaties.

Stadsdeeldirecteur

- De stadsdeeldirecteur geeft samen met de stedelijk directeur opdracht en mandaat aan gemeentelijk opdrachtgevers om met hun inzet en middelen bij te dragen aan de doorbraken van de integrale aanpak.
- De stadsdeeldirecteur is dagelijks samenwerkingspartner voor programmadirecteur/kwartiermaker.
- De stadsdeeldirecteur is verantwoordelijk voor de gebiedsopgaven en kennis/netwerken vanuit de gebieden.
- De stadsdeeldirecteur is samen met de programmaorganisatie verantwoordelijk voor het uitvoeringsplan.

Gemeentelijk opdrachtgever

- Vertegenwoordigen de gemeente in het doorbraakteam en in de werkgroep van de alliantie.
- Werken in opdracht en met mandaat van de stedelijk directeur en de stadsdeeldirecteur.
- Legt gemeentelijke inzet in bestedingsplannen vast, beheert het totale budget per opgave of doorbraak en voert hier regie op vanuit de rol van budgethouder.
- Zijn verantwoordelijk voor het tot stand brengen van de gemeentelijke resultaten voor de doorbraken van de integrale aanpak.
- Sturen op geld, risico's, organisatie, tijd, informatie, communicatie en kwaliteit. Escaleren indien nodig naar betrokken directeuren of de coördinerend stedelijk directeur .
- Sturen het gemeentelijke team met collega's van de stadsdeelorganisatie en directies functioneel aan.
- Hebben onderling (tussen gemeentelijke opdrachtgevers) afstemming over ontwikkelingen die betrekking hebben op verschillende ambities.
- Rapporteert aan BT per gebied.

Bijlage 5 - Uitwerking rollen in de gemeentelijke governance – ambtelijk (2/3)

Budgethouder

De budgethouder is verantwoordelijk voor:

- Het realiseren van prestaties en resultaten die behoren bij de toegekende budgetten;
- De beheersing van de begrotingsuitvoering met betrekking tot deze budgetten (budgetbeheer);
- De rechtmatig, doeltreffend en doelmatige besteding van het budget;
- Het verzekeren van geraamde inkomsten;
- Het afleggen van **verantwoording** aan de coördinerend stedelijk directeur en coördinerend wethouder, over het beheer van de hem toegewezen budgetten, zowel tussentijds als na afloop van het begrotingsjaar – rapporteert regulier aan stedelijk directeur en wethouder;
- Op de beheersing van de begrotingsuitvoering genoemd in lid 1 onder b is de door het college vastgestelde Regeling budgetbeheer Amsterdam 2019 van toepassing.

Bijlage 5 - Uitwerking rollen in de gemeentelijke governance – ambtelijk (3/3)

Financieel Advies (F&I)

- Ondersteunen door het opstellen van een actueel beeld van de financiële situatie, budgetadvies rapportages en P&C producten (incl. periodieke rapportages);
- Adviseren over de financiële sturingsmogelijkheden bij het bepalen van meerjarig inhoudelijk beleid;
- Verlenen inzicht in de financiële consequenties van inhoudelijke beslissingen, door het opstellen van prognoses en het bieden van handelingsperspectief. In relatie tot de doelen.

Control (DCM)

- Adviseren hoe doelmatig, doeltreffend en rechtmatig de doelen voor de stad te realiseren;
- Adviseren over de inrichting van de governance, de operatie van het systeem en over de juiste stuurinformatie;
- Regie op brede control (o.a. Financien, Juridisch, Inkoop(rechtmatigheid), P&O) ten behoeve integrale advisering aan de 1e lijn

Concept

Bijlage 6 - Uitwerking van de overleggen – bestuurlijk

Bestuurlijk Team Overkoepelend

Frequentie: **1 keer per *6 weken***

Aanwezigen:
- BM
- Coördinerend wethouders
- Coördinerend Stedelijk Directeuren
- 5.1, 2, e
- DMC

Doel:
- Besluitvorming over onderwerpen die betrekking hebben op de drie gebieden (bijvoorbeeld verdeling coalitiemiddelen en de governance)
- Delen van dilemma's, successen, (financiële) vraagstukken
- Gezamenlijk sturen en leren: leren van elkaars praktijk en best practices en zaken die nog niet zo goed lopen

(systeemdoorbraken zijn vaak in verschillende gebieden vergelijkbaar evenals lobby)

Verant-woordelijk voor:
- Voorbereiding van:
  - Collegevergadering
  - Raadscommissie Stadsontwikkeling

Bestuurlijk Team per gebied

Frequentie: **1 keer per 6 weken – volgt ritmiek raadscommissie Stadsontwikkeling**

Aanwezigen:
- Coördinerend Wethouder
- Stadsdeeldirecteur
- Programmadirecteur
- Coördinerend Stedelijk Directeur
- 5.1, 2, e

Doel:
- Bespreken voortgang gemeentelijke inzet:
  - Mensen en middelen
  - Risico's en dilemma's
- Voorbereiden Alliantievergadering
- Voorbereiden Raadscie Stadsontwikkeling
- Agenderen Overkoepelend BT

Verant-woordelijk voor:
- Goedkeuren gemeentelijke inzet in bestedingsplannen
- Goedkeuren wijzigingen op gemeentelijke inzet in bestedingsplannen
- Sturing op voortgang gemeentelijke inzet
- Verantwoording gemeentelijke inzet richting Raad (coördinerend wethouder)
- Bepalen gemeentelijke inbreng in alliantievergadering

Concept

Bijlage 6 - Uitwerking van de overleggen – ambtelijk (niet uitputtend)

Voortgangsoverleg Stedelijk Directeuren

Frequentie 30 min. 1 keer per **4 weken**

Aanwezigen
- Stedelijk Directeuren
- 5.1, 2, e
- DMC

Doel
- Bespreken voortgang
- Bespreken dilemma's en risico's
- Voorbereiden directeurenoverleg

Gemeentelijk Opdrachtgeversoverleg

Frequentie **60 min**. 1 keer per **3 / 4 weken**

Aanwezigen
- Stadsdeeldirecteur
- li k d h
- 5.1, 2, e

Doel
- Bespreken voortgang (mensen en middelen, tijd en kwaliteit)
- Bespreken dilemma's en risico's
- Voorbereiden agenda BT incl afstemming coördinerend SD

Directeurenoverleg

Frequentie **3 keer per jaar**

Aanwezigen
- Coördinerend Stedelijk Directeuren
- Stadsdeeldirecteuren
- Programmadirecteuren
- Directeuren vanuit de gemeentelijke clusters:
  - R&E
  - Sociaal
  - GWS
  - DII
  - B&O
  - Bedrijfsvoering

Doel
- Creëren van de juiste randvoorwaarden voor de gemeentelijke inzet en het beslechten van dilemma's en kwesties voor de gemeentelijke inzet voor de integrale aanpakken in Zuidoost en Nieuw-West
- Deelnemers creëren namens de clusters de volgende randvoorwaarden: verschuiving van capaciteit en middelen naar Zuidoost, Nieuw-West en Noord, het geven van het juiste mandaat aan de opdrachtgevers en het opgave- en gebiedsgericht werken